

Toimintasuunnitelma 2022

Ehkäisevä päihde- ja mielenterveystyö

Ehkäisevä päihdetyö Mäntyharjussa

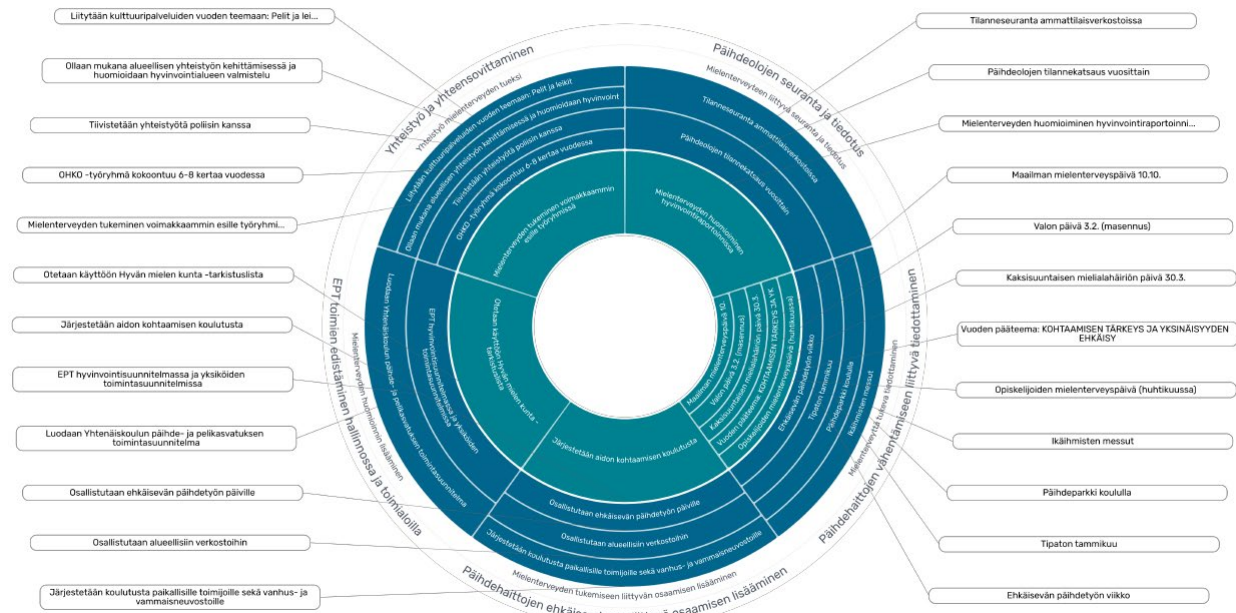
- Kuntien ehkäisevä päihdetyö on lakisääteistä (1326/2010; 523/2015) toimintaa, jolla ehkäistään ja vähennetään alkoholin, tupakka- ja nikotiinituotteiden ja huumeiden käyttöä ja ongelmallista rahapelaamista sekä niistä aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja
- Mäntyharjun kunnanhallitus nimesi kokouksessaan 26.11.2018 sivistyslautakunnan Mäntyharjun kunnan ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavaksi kuntalain mukaiseksi toimielimeksi.
- Sivistyslautakunta nimesi 18.12.2018 ehkäisevää päihdetyötä käytännössä toteuttavaksi työryhmäksi monialaisen Ehkäisevän toiminnan –työryhmän (aiemmin OHKO), joka koostuu sosiaali- ja nuorisotyön sekä työllisyydenhoidon työntekijöistä

- Ehkäisevän toiminnan -työryhmä on moniammatillinen työryhmä, joka koostuu päihde- ja mielenterveystyön ammattilaisista sekä läheisistä sidosryhmistä
  - kokoontuu 8 kertaa vuodessa
  - lisäksi jäsenet muodostavat ”työrukkasia” tarpeen mukaan, esim. tapahtumia valmisteltaessa
  - työryhmän tehtävä on koordinoida ja tukea ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön toteuttamista
  - työryhmä seuraa paikallisesti päihteisiin ja mielenterveyteen liittyviä ilmiöitä ja suunnittelee toimenpiteitä, joilla ilmiöihin voidaan vaikuttaa
  - Ryhmänvetäjänä toimii hyvinvointikoordinaattori
- Ehkäisevän toiminnan -työryhmän jäsenet 2022:
    - Asta Hoteila, Essote
    - Iina Salomaa-Luhanko, Essote
    - Eveliina Mylly, Essote
    - Taru Liias, Essote
    - Sarianne Volanen, Mäntyharjun seurakunta
    - Anne Punavaara, KOY Keski-Väli
    - Arto Lilja, Mäntyharjun kunta
    - Eveliina Mäenpää, Mäntyharjun kunta
    - Virpi Maaranen, Mäntyharjun kunta
    - Jonna Juhola, Mäntyharjun kunta
    - Vesa Karhula, Mäntyharjun kunta
    - Christian Juhola, Mäntyharjun kunta

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2022

- Vuoden 2022 pääteema: KOHTAAMISEN TÄRKEYS JA YKSINÄISYYDEN EHKÄISY
- Pyritään liittymään kulttuuripalveluiden vuoden 2022 teemaan "Pelit ja leikit"
- Hyödynnetään tiedottamisessa valtakunnalliset teemapäivät ja -viikot
- Tarjotaan asiantuntemusta toimintayksiköiden ehkäisevän päihdetyön suunnitteluun (esim. Yhtenäiskoulun päihde- ja pelikasvatuksen toimintasuunnitelma)
- Vahvistetaan työntekijöiden mielenterveysosaamista ja tuetaan mielenterveystaitojen kehittymistä (esim. tunnetaitokasvatus)
- Tehdään yhteistyötä ammattilaisverkoston kanssa paikallisten päihdeolojen seurannassa ja tuetaan ilmiöihin puuttumisessa
- PÄIVITTYVÄ YKSITYISKOHTAINEN TOIMINTASUUNNITELMA AVAUTUU KLIKKAAMALLA OHEISTA KUVAA

Ehkäisevä päihde- ja mielenterveystyö

- Tietoa ehkäisevästä päihde- ja mielenterveystyöstä:
- <https://ehyt.fi/>
- <https://mieli.fi/>
- [Päihde- ja riippuvuusstrategia. Yhteiset suuntaviivat vuoteen 2030.](#)
- [Ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma 2015-2025](#)

TOIMII

- elämäntaito-opetus
- vuoropuhelu, keskustelu, vuorovaikutus
- pitkäjänteinen työ, toistuvat toimenpiteet
- selvät kiellot ja seuraamukset oppilaitoksessa tapahtuvalle päihteidenkäytölle
- johdonmukainen puuttuminen päihteiden kokeiluun ja käyttöön
- samansuuntaiset viestit eri tahoilta
- mallit ja menetelmät, jotka soveltuvat oppilaiden ikä- ja kehitysvaiheeseen
- ohjelmat, jotka vahvistavat vuorovaikutustaitoja
- päihteidenkäytön lyhytaikaisten vaikutusten painottaminen, (esim. itsehillinnän menettäminen, onnettomuudet, väkivallan riski, riidat) sen sijaan että keskityttäisiin vain pitkäaikaisvaikutuksiin, jotka saattavat tuntua epärelevanteilta nuorten elämän kannalta

EI TOIMI YKSINÄÄN

- opettajan tai muun asiantuntijan yksisuuntainen luennoiminen päihteistä
- lyhyet, yksittäiset toimenpiteet
- pelkkä faktojen opetus/luettelu/esittely
- pelkkä materiaalin jako
- yksittäiset teemapäivät täydentävänä
- yksittäiset kampanjat (huoltajiin kohdistuvilla kampanjoilla on parempi vaikutus kuin oppilaisiin kohdistuvilla)
- "Huumesalkut", aineisiin tutustuminen

EI SUOSITELLA

- entiset päihteiden käyttäjät, jotka kertovat elämästään (voi antaa sellaisen kuvan, että voi elää jännittävää ja coolia elämää erilaisten vaarojen kanssa ja silti selviytyä hyvin)
- pelottelu ja shokkieffektit